

Beszélgetés

Hodossy Gyula

Mária Jedličkovával

Mária Jedličková 2008-tól állami alkalmazott. Tapasztalatait főként a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala külkapcsolatok és protokoll főosztályán szerezte, később projektmenedzserként koordinálta a hivatal nemzetközi vonatkozású aktivitásait, illetve időközben igazgatónőként vezette a Közbeszerzési Hivatal elnökének irodáját. A múlt év augusztusa óta a Szlovák Köztársaság kormányának megbízott nemzetiségi kormánybiztos.

■ Az állami támogatásokkal kell kezdenem, ami a hivatal talán legmeghatározóbb feladata, hiszen az állami támogatás hatékonyan segíti a nemzetiségek kultúráját. Ebből a szempontból a 2012-es évet nagyon megszenvedte a mi Katedra folyóiratunk, ám ebben az évben lényegesen kedvezőbb a helyzet, hiszen a hivatal a támogatási szerződést a támogatást igénylővel már március végén aláírta. Huncutul elégedett mosollyal kell nyugtáznom, hogy ez valóban pozitív fordulat, hiszen ha az emlékezetem nem csal, a támogatások odaítélésére ilyen korai időpontban még sohasem került sor. Hogyan értékeli Ön az idei pályázati felhívást és az eddig elvégzett munkát?

■ Köszönöm munkánk pozitív értékelését. Valóban jó érzés, hogy céljaink elérése ilyen jó ütemben válik valósággá. Gyakorlati beállítottságú vagyok, talán ezért is meggyőződésem, hogy a nemzetiségi kultúra fejlesztésében és támogatásában kulcsfontosságú a gyors, rendszeres és az igényeknek megfelelő szintű, célirányos állami támogatás megítélése és eljuttatása az igénylőhöz. Be kell ugyanis nagyon őszintén vallanunk, hogy a kultúra területén hihetetlenül nagy szerepe van a pénznek, hiszen az ambiciózus tervek megvalósításának egyik legfontosabb előfeltétele a szükséges pénz előteremtése. Pontosan ez a feladata és a célja a Nemzetiségi kultúrák támogatása nevet viselő programunknak, hiszen ezen program realizálásával segítjük a nemzetiségek kultúrájának megővését, fejlesztését és támogatását, az interetnikus és interkulturális párbeszédet, az etnikai csoportok, a nemzeti kisebbségek és az ország lakos-

ságának többségét alkotó polgárok közötti megértést. Ami pedig az idei pályázati felhívással kapcsolatos aktuális adatokat illeti: 2014. 4. 23-ig a szerződések központi nyilvántartásában már 48 jóváhagyott, tehát aláírt szerződést jelentettünk meg, melyek összértéke 152 728 euró, emellett további 72 szerződést jelenleg készítünk elő végleges jóváhagyásra, aláírásra.

■ Ön jelentős időszakban kapott megbízatást e tisztség ellátására, melyet kimagaslóan igényesnek, felelősségteljesnek, amellet rendkívül motiválónak tart. Immár háromnegyed éve látja el a nemzetiségi kormánybiztos feladatkörét, és egy pályázati ciklust le is bonyolított. Milyen vélemény alakult ki Önben e feladat megoldása közben?

■ Tekintettel arra, hogy a Szlovák Köztársaság soknemzetiségű, multikulturális ország, az emberi jogok területén végzett bármilyen tevékenység – beleértve természetesen a kisebbségek jogait is – rendkívül igényes. Nagyon fontos tény, hogy mindegyik nemzetiség és etnikai csoport minden szempontot figyelembe véve teljesen egyedi. Egyedi a történelmi múltja, fejlődése, jelenlegi helyzete, megfogalmazott és kinyilvánított igényei és elvárásai. Ezért nem is olyan egyszerű közös nevezőt találni, közös nevezőre jutni az érdekek, igények kielégítése terén, kialakítani a konfliktusoktól mentes véleménycserét és a minden résztvevő számára elfogadható döntéshez elengedhetetlenül szükséges közös álláspontot. Számomra éppen az olyan út keresése jelentette a legnagyobb kihívást, amely megfelel a legnagyobb lélekszámú nemzetiség és etnikai csoport igényeinek és el-

képzeléseinek, egyúttal összhangban van az igazságosság és az azonos bánásmód összes alapelveivel. Az állami támogatások területén ez a hozzáállás megkövetelte, hogy teljesen kizárjuk a szubjektivitásnak még a legapróbb lehetőségeit is, ugyanakkor nagy súlyt fektessünk az egész folyamat átláthatóságára és igazságos voltára.

■ Ön kiválóan ismeri a multikulturális valóság lényegét. Személyes tapasztalatai is vannak ezen a téren, ugyanis nyílt titok, hogy az utazás és az egyes nemzetek kultúrájának a megismerése az Ön egyik legkedvesebb vesszőparipája. Mi ösztönzi ezen a területen?

■ Jelenkorunk szinte tálcán kínálja az utazás, a globalizálódó világ előnyeinek megismerésének a lehetőségét, és én előszeretettel élek is ezekkel a lehetőségekkel. A globalizáció révén szinte folyamatosra vált a kultúrák találkozása. Azonban a másik oldalon annak is a tanúi vagyunk, hogy az egyéni és a csoportérdekek is egyre világosabban megfogalmazódnak a nagy nyilvánosság számára. A kultúrák sokszínűsége és differenciáltsága egyre növekszik, és a növekedés üteme is egyre gyorsabb. Ez a tény fontossá teszi a közösségek, de a multietnikus társadalmak számára is, hogy következetesen és szakavatottan menedzseljék a kultúra sokszínűségét a kölcsönös tisztelet és a kulturális eltérések iránti tolerancia elveinek alapján. Elmondhatom tehát, hogy nagyon szeretem az egyes kisebbségek zenéjét, táncait, énekkultúráját, képzőművészetét, ugyanakkor tudatosítom, hogy milyen óriási mértékben gazdagítják Szlovákia kultúráját, és mennyire pótolhatatlanok a többségi kultúra számára is.

Mária Jellíčková

■ A családi háttérén kívül a multikultúra megjelent az Ön szakmai életében is, hiszen a Szlovák Köztársaság Kormányhivatalában a külkapcsolatok főosztályán Ön menedzselte a nemzetközi kapcsolatok feladatkörét. Milyen emlékképeket őriz ebből a munkaköréből?

■ Négy éve dolgoztam a külkapcsolatok főosztályán, és számomra az volt a legfontosabb, hogy rendkívül értékes tudásra tettem szert az idegen nyelven történő kommunikáció és a kormányfő hivatalos külföldi útjainak szervezése területén. Elmondhatom, hogy a Kormányhivatal, a Szlovák Katolikus Jótékonyági Szervezet (Slovenská katolícká charita) és az UNESCO YooDooTo néven jegyzett közös projektjében sikerült Ugandában egy Unna nevű falucska iskolájában létrehozni egy számítástechnikai szaktantermet a helyi gyermekek számára, ahol 23 számítógép beállításával sikerült megalapozni és fejleszteni a gyerekek számítástechnikai tudását, amely elősegíti később a tudásuknak megfelelő alkalmazottként való helytállását is. Számunkra mindmáig meghatározó érzés figyelemmel kísérni például azt a kedves tényt, ahogyan a volt ugandai diákok tartják a kapcsolatot a mi kassai iskoláink diákjaival. Ennél a tervezetnél ismételtén tudatosítottam, hogy nem lehetünk önzők,

hiszen a világon nagyon sok ember szorul a mi segítségünkre, ugyanis velük összehasonlítva mi szinte királyi módon élünk.

■ Lapunk az elmúlt időszakban szinte folyamatosan közölte olvasóink írásait a "Legkedvesebb filmem", "Legkedvesebb mesém", illetve a "Legkedvesebb képzőművészeti alkotásom" témakörökben. Ez a beszélgetésünk sajnos nem ad elég teret ahhoz, hogy részletesen is tájékoztassa olvasóinkat, mégis arra kérjük Önt, árulja el, milyen a művészetekhez való viszonya, melyik műfaj áll szívéhez legközelebb.

■ Nagyon szeretem a filmművészetet, legfőképp a művészfilmeket. Szívesen nézem, sőt kedvemem lelem az igényes filmalkotásokban. Elképzelhető, hogy Önök számára meglepetés az a tény, hogy társszervezője vagyok a 7x7 európai mini filmfesztiválnak. E fesztivál során a nézők hét szlovákiai városban hét magas színvonalú új európai filmet tekinthetnek meg. Az elmúlt évben számomra nagyon nagy élményt jelentett az *Érinthetetlenek* című francia alkotás, amely egy sötétbőrű fiatal történetével ismerteti meg a nézőket, aki egy nagyon gazdag mozgásképtelen bizalmát nyeri el: arra kéri meg, hogy ápolja őt. A film nagy szavak és elcsépelet gesztusok nélkül vezeti el a nézőt

annak a felismeréséhez, hogy milyen ostobák és természetesen fölöslegesek a mi előítéleteink, hiszen a film két főszereplője a meglévő faji, egészségügyi, életkori különbségek ellenére is nagyon közel kerül egymáshoz. Hihetetlenül nagyszerű ez a film, a kölcsönös emberi tolerancia csodálatos bemutatása. Elárulhatom Önöknek, hogy május 6-án már kezdődik a 7x7 Európai Filmek Minifesztiváljának nyolcadik évfolyama. Már most nagyon örülök annak, hogy újabb csodálatos alkotásokat tudunk bemutatni a filmet szeretőknél.

■ A Katedra folyóirat számára készített beszélgetés nem mellőzheti a katedrával, az iskolával kapcsolatos kérdéseket. Milyen diák volt Ön? Melyik volt tanárára emlékezik a legszívesebben? Emlékezetében felmerül-e olyan iskolai történet, amelyet szívesen megosztana lapunk olvasóival?

■ A diák éveimre mindig nagyon szívesen emlékezem, de azt hiszem, ezzel minden felnőtt így van. Pozsonyban nyolcosztályos magángimnáziumban érettségiztem, majd a Közgazdaságtudományi Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Karán folytattam tanulmányaimat. Az egyetemen is, de főként a középiskolában kiváló volt az osztályközösségünk, mindmáig nagy örömmel találkozgatok volt osztály- és iskolatársaimmal. Emlékezetemben a legszebb képet volt osztályfőnöknőről, a szlovák szakos Heredešová Katarína tanárnőről őrzöm. Ő nem csak kiválóan tanított – ugyanis az óráin soha senki sem unatkozhatott, hanem mindig következetes és rendkívül igazságos volt. Mindannyiunkat kiválóan ismert, tudta, mik az erősségeink, hol vannak az esetleg gyengébb pontjaink. Rendkívül sikeresen motiválta azokat a diáktársaimat, akiknek valamelyik tantárgy ismeretanyagának az elsajátítása problémát okozott. Olyannyira sikeres volt ez a tevékenysége, hogy az érintett osztálytársaim tanulmányi eredményei ezekben a tantárgyakban is érezhetően javultak. Ilyen pedagógusokat kívánok én minden diáknak. Természetesen azt is fontosnak tartom megjegyezni, hogy szeretett osztályfőnöknőmmel mindmáig rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, tudunk egymásról, tiszteljük egymást.

■ Köszönjük a beszélgetést.

(A beszélgetést magyar nyelvre fordította: PaedDr. Fibi Sándor)